

BIBLIJA

ŠESNAESTI TJEDAN ČITANJA

OŽUJAK 2017.	STARI ZAVJET	NOVI ZAVJET
74. dan čitanja, ponedjeljak, 13. ožujka	Jš 10,1-12,6	Lk 6, 1-16
75. dan čitanja, utorak, 14. ožujka	Jš 12,7-16,10	Lk 6, 17-36
76. dan čitanja, srijeda, 15. ožujka	Jš 17,1-19,39	Lk 6, 37-49
77. dan čitanja, četvrtak, 16. ožujka	Jš 19,40-22,20	Lk 7, 1-17
78. dan čitanja, petak, 17. ožujka	Jš 22,21-24,33	Lk 7, 18-30

Stari zavjet

Jošua

Gradovi u doba osvajanja I.

Biblijski izvještaji o Izraelovom ulasku u Kanaan bilježe razaranje vrlo malog broja gradova. Oni svi zapravo naglašavaju da je Izrael istjerao prijašnje stanovnike i preuzeo (naslijedio) njihovu imovinu. Opustošena zemlja s razrušenim gradovima bila bi od slabe koristi Izraelcima koji su upravo izlazili iz 40 godina polunomadskog života. Ono što se moralo razrušiti bili su poganski žrtvenici Kanaanaca i njihov kulturni arsenal.

Jerihon je bio poseban slučaj. Taj je grad bio prinos Bogu, »prvijenac« osvajanja. Aj i Hasor također su bili razoreni. No, oni su opet bili iznimke, možda kao žarišta otpora. Ako i povjerujemo biblijskom zapisu, nećemo pronaći mnogo materijalnih dokaza o izraelskom osvajanju. Promjena vlasništva vjerojatno je ostavila malo prepoznatljivih znakova izvan religijskog područja. Možda je u to vrijeme razoreno više gradova nego što to spominju Jošua i Suci, ali za to nema dokaza.

Stoga je pogrešno pokušavati povezati sve tragove razaranja u kanaanskim gradovima iz kasnog brončanog doba s izraelskim osvajanjem. Sva iskopavanja u nalazištima u Betelu, Betše-mešu, Debiru (Tel Beit Mirsim), Hasoru i Lakišu otkrila su tragove silovitog razaranja u 13. st. pr. Kr., no procjene vremena samo su približne a gradovi nisu morali biti srušeni svi u isto vrijeme. Nakon razaranja, gradovi su bilo napušteni ili ponovno polagano naseljeni.

Treba znati da je Izrael bio samo jedan od neprijatelja Kanaanaca, iako najgori. Povijest 13. stoljeća bilježi velike vojne operacije, invazije i općenit pad civilizacije. Egipatski faraon bio je gospodar Kanaana, Libanona i Damaska. Njegovi upravitelji i činovnici bili su smješteni u važnijim gradovima (npr. Gaza, Megido) i u drugim gradovima koji su služili kao vojni garnizoni. Povremeno je dolazilo do pobuna koje su gušili odani vazali ili egipatske snage. Poslije određenog razdoblja egipatske slabosti, faraon Seti I. je oko 1300. god. pr. Kr. opet ratovao u Kanaanu i istočno od Jordana. Arheolozi često povezuju njegova osvajanja s razrušenim slojevima otkopanih gradova kao što je Hasor. Ubrzo poslije toga je

16. tjedan,
74. dan čitanja, ponedjeljak, 13. ožujka
2017.

Jš 10,1-12,6
Lk 6, 1-16

njegov sin, Ramzes II, morao obuzdati jedan ustanak koji je uslijedio poslije njegove neuspješne bitke s Hetitima u Siriji. U to je vrijeme on prodro do Maoba (oko 1285. god. pr. Kr.)

Ti oštri sukobi možda su doveli do toga da, pošto je Ramzes sklopio mir s hetitskim kraljem (oko 1270. god. pr. Kr.), nije više od polovice stoljeća dolazilo do daljnjih egipatskih upada. Nevolje su ponovno počele za vladanja Merneptaha, Ramzesova sina. Vrlo malo znamo o daljnjem egipatskom utjecaju u tom području. U jednom izvještaju nalazimo najstariji nebiblijski izvještaj o Izraelu kao jednom od brojnih pobijeđenih neprijatelja. Merneptah je zaustavio napadača »naroda s mora« sa sjeverozapada. Egipat je bio siguran sve dok slijedeći val nije zaprijetio iz Sirije i Kanaana kao i s mora.

Taj val zaustavio je Ramzes III, koji je uništio brodovlje i spriječio njihov prodor prije nego što su stigli do granice te ponovno nakratko uspostavio kontrolu nad Kanaanom. Ali su se mnogi napadači tu zadržali i osvojili nekoliko gradova. Filistejci su, na primjer, zauzeli Ašdod, Aškelon, Ekron, Gat i Gazu, dok je druga skupina zauzela Dor. U tim zbivanjima, a i

drugima za koje ne znamo, uništeno je mnogo kanaanskih gradova i to sve upravo u doba ulaska Hebreja u ta područja. Susjedni kneževi mogli su pustošiti jednako toliko koliko i Hebreji.

Jošua

I. OSVAJANJE OBEĆANE ZEMLJE

7. SAVEZ PETORICE AMOREJSKIH KRALJEVA OSVAJANJE JUŽNE PALESTINE

Pet kraljeva protiv Gibeona

10 A kad ču jeruzalemski kralj Adoni-Sedek da je Jošua zauzeo Aj i da ga je izručio "heremu", kletom uništenju, kao što je učinio s Jerihonom i njegovim kraljem, i da su stanovnici Gibeona učinili mir s Izraelom i uključili se među njih, ²vrlo se uplaši, jer je Gibeon bio značajan kao kakav kraljevski grad, veći od Aja, a svi žitelji njegovi bijahu ratnici. ³Zato jeruzalemski kralj Adoni-Sedek poruči Hohamu, kralju hebronskom, Piramu, kralju jarmutskom, Jafiji, kralju lakiškom, i Debiru, kralju eglonskom: ⁴"Dođite k meni i pomozite mi da udarimo na Gibeon, jer je učinio mir s Jošuom i Izraelcima!" ⁵Udruži se tada pet kraljeva amorejskih: kralj jeruzalemski, kralj hebronski, kralj jarmutski, kralj lakiški i kralj eglonski; krenu oni i sva njihova vojska, opsjednu grad Gibeon i počnu ga napadati.

Jošua dolazi u pomoć Gibeonu

⁶Tada Gibeonci poručiše Jošui u tabor u Gilgalu: "Ne napuštaj svojih slugu, nego se požuri k nama da nas izbaviš i da nam pomogneš, jer su se protiv nas udružili svi amorejski kraljevi koji žive u Gorju." ⁷I pođe Jošua iz Gilgala, a s njim i svi ratnici, sve vrsni junaci. ⁸A Jahve reče Jošui: "Ne boj se! Ja sam ih predao u tvoje ruke i nijedan od njih neće se održati pred tobom." ⁹I udari na njih Jošua iznenadno, pošto je svu noć išao od Gilgala.

Pomoć s neba

¹⁰I smete ih Jahve pred Izraelcima, koji ih teško poraziše kod Gibeona i potjeraše prema strmini kojom se uzlazi u Bet-Horon. Tukli su ih sve do Azeke i do Makede. ¹¹A dok su bježali pred Izraelom uz bethoronsku strminu, bacaše Jahve s neba na njih tuču kamenja sve do Azeke te su ginuli. I poginulo ih je više

od tuče kamene nego što su ih pobili sinovi Izraelovi svojim mačevima. ¹²Onoga dana kada Jahve predade Amorejce sinovima Izraelovim, obrati se Jošua Jahvi i poviče pred Izraelcima:

"Stani, sunce, iznad Gibeona,
i mjeseci, iznad dola Ajalona!"

¹³I stade sunce i zaustavi se mjesec sve dok se nije narod osvetio neprijateljima svojim. Ne piše li to u knjizi Pravednika? I stade sunce nasred neba i nije se nagnulo k zapadu gotovo cio dan. ¹⁴Nije bilo takva dana ni prije ni poslije da bi se Jahve odazvao glasu čovječjem. Tako je Jahve vojevao za Izraela. ¹⁵Potom se vrati Jošua i sav Izrael s njim u tabor gilgalski.

Petorica kraljeva u pećini kraj Makede

¹⁶A onih pet kraljeva uteče i sakri se u pećinu kod Makede. ¹⁷Javiše Jošui: "Otkriveno je pet kraljeva sakrivenih u pećini kod Makede." ¹⁸A Jošua reče: "Navalite veliko kamenje pećini na otvor i postavite ljude pred nju da je čuvaju. ¹⁹A vi se drugi ne zadržavajte, nego tjerajte svoje neprijatelje i tucite ih s leđa; ne dajte im da uđu u svoje gradove, jer ih Jahve, Bog vaš, predade u vaše ruke."

²⁰A kad Jošua i sinovi Izraelovi okončaše bitku teškim pokoljem - utekla im je samo nekolicina preživjelih u tvrde gradove - ²¹vrati se narod zdrav i čitav k Jošui u tabor u Makedi. I nitko više ni da pisne protiv sinova Izraelovih.

²²Tada reče Jošua: "Otvorite ulaz u pećinu i odande mi izvedite onih pet kraljeva." ²³I učine tako, izvedu k njemu iz pećine onih pet kraljeva: kralja jeruzalemskoga, kralja hebronskoga, kralja jarmutskoga, kralja lakiškog i kralja eglonskog. ²⁴A kad ih izvedoše, pozva Jošua sve Izraelce i reče vojskovođama koji su ga pratili: "Pridite i stanite svojim nogama na vratove ovih kraljeva." Oni pristupe i stanu im svojim nogama na vratove. ²⁵Reče Jošua: "Ne bojte se i ne plašite se! Hrabri budite i odlučni, jer će

Jošua

I. OSVAJANJE OBEĆANE ZEMLJE

tako Jahve učiniti sa svim vašim neprijateljima s kojima se budete borili." ²⁶Potom Jošua naredi da ih pogube i objese na pet stabala; i visjeli su ondje do večeri.

²⁷A o zalasku sunčanom zapovjedi Jošua te ih skidoše s drveća i baciše u istu onu pećinu u koju se bijahu sklonili te na otvor navališe golemo kamenje, koje je i danas ondje.

Osvajanje južnih kanaanskih gradova

²⁸Istoga dana zauze Jošua Makedu: udari na grad oštricom mača i pogubi kralja njegova i sve živo u gradu izruči "heremu", kletom uništenju, ne puštajući da itko utekne. I učini s kraljem makedskim kao što je učinio s kraljem jerihonskim.

²⁹Ode zatim Jošua i sav Izrael iz Makede u Libnu i udari na nju. ³⁰I nju Jahve i njena kralja predade u ruke Izraelu, koji oštricom mača pobi sve živo u njoj; ne poštediti nikoga, a s kraljem Libne učini što i s kraljem jerihonskim.

³¹Potom ode Jošua i svi Izraelci iz Libne u Lakiš, opsjede ga i napade. ³²Jahve predade Lakiš u ruke Izraela, koji ga osvoji sutradan: pobiše oštricom mača sve živo u njemu, onako kao što su učinili s Libnom. ³³Tada ustade Horam, kralj Gezera, da pomogne Lakišu, ali Jošua porazi njega i njegov narod tako te nitko ne preživje.

³⁴Jošua krenu zatim sa svim Izraelcima od Lakiša na Eglon. Opsjedoše grad i napadoše ga. ³⁵Osvojiše ga još istoga dana i pobiše sve oštricom mača. Sve živo izručiše kletom uništenju, kako su učinili s Lakišem.

³⁶Onda Jošua sa svim Izraelom krenu od Eglona na Hebron i napade ga. ³⁷Osvojiše ga i pobiše sve oštricom mača, kralja i stanovništvo u svim mjestima koja mu pripadaju, ne poštediti nikoga. Učini s njime kao s Eglonom. Grad sa svim svojim stanovništvom bi izručen kletom uništenju.

³⁸Napokon krenu Jošua i sav Izrael s njim na Debir i napadoše ga. ³⁹Osvojiše ga i razoriše; kralja njegova i žitelje okolnih mjesta pobiše oštricom mača. Kletom uništenju izručiše sve

njegovo stanovništvo. Ne poštediti nikoga. I učini Jošua s Debirom i njegovim kraljem kao što je učinio s Hebronom i njegovim kraljem, s Libnom i njezinim kraljem.

Pobjeda na jugu Palestine

⁴⁰Tako je Jošua zauzeo sav onaj kraj: Gorje i Negeb, Šefelu i Visočje - i sve njihove kraljeve. Ne ostavi preživjelih, već izruči kletom uništenju sve što je disalo, kako je zapovjedio Jahve, Bog Izraelov. ⁴¹I pobi ih Jošua sve od Kadeš Barnee do Gaze i sav kraj Gošen do Gibeona. ⁴²Sve tamošnje kraljeve i zemlje njihove zauze Jošua ujedanput, jer se za Izraela borio Jahve, Bog Izraelov. ⁴³Naposljetku se Jošua i sav Izrael vratiliše u tabor u Gilgalu.

8. OSVAJANJE SJEVERNE PALESTINE

Savez kraljeva sa sjevera

11 Kad je sve to čuo Jabin, kralj od Hasora, obavijesti Jobaba, kralja od Madona, i kralja od Šimrona, i kralja od Akšafa, ²i kraljeve na sjeveru, u Gorju, i u Arabi južno od Kinereta, i u Šefeli, i na uzvišicama Dora prema moru; ³Kanaance na istoku i zapadu, Amorejce, Hetite, Perizane i Jebusejce u planinama, Hivijce pod Hermonom u zemlji Mispi. ⁴Svi oni izađu sa svim svojim četama, s mnoštvom što ga bijaše kao pijeska na obali morskoj i s mnogim konjima i kolima.

Pobjeda kod Meroma

⁵Udruže se, dakle, svi ti kraljevi i utabore se zajedno na vodama Meroma da se bore protiv Izraela. ⁶Tada Jahve reče Jošui: "Ne boj se njih, jer ću sutra u ovo doba učiniti te će svi biti pobijeni pred Izraelom; konje njihove osakati, a bojna im kola ognjem spali."

⁷Jošua povede na njih sve svoje ratnike, iznenada ih napade na vodama Meroma i udari na njih. ⁸I Jahve ih dade u ruke Izraelcima te ih oni pobiše i protjeraše sve do

Jošua

I. OSVAJANJE OBEĆANE ZEMLJE

Velikog Sidona i do Misrefot Majima i do ravnice Mispe na istoku; i poraziše ih tako te nitko ne preživje. ⁹Jošua učini kako mu je Jahve zapovjedio: konje im osakati, a kola im ognjem spali.

Osvajanje Hasora i ostalih sjevernih gradova

¹⁰U to se vrijeme vrati Jošua i zauze Hasor, a njegova kralja pogubi mačem. Hasor je nekoć bio glavni grad svima tim kraljevstvima. ¹¹Pobili su sve oštricom mača, izvršujući "herem", kletvu. Ne ostade ništa živo, a Hasor spališe ognjem. ¹²Sve gradove onih kraljeva pokori Jošua i pobi kraljeve oštricom mača, izvršujući "herem", kletvu, kao što je bio zapovjedio Mojsije, sluga Jahvin. ¹³Od ostalih gradova koji se dizahu na svojim brežuljcima Izraelci nisu spalili ni jednoga, osim Hasora, koji spali Jošua.

¹⁴Sav plijen iz tih gradova i stoku razdijeliše sinovi Izraelovi među sobom, a sve ljude pobiše oštricom mača, istrijebiše ih i ni žive duše ne ostade.

Jošua izvršava Mojsijevu zapovijed

¹⁵Sve što Jahve bijaše zapovjedio svome sluzi Mojsiju, zapovjedio je Mojsije Jošui, a Jošua sve izvršio, ne izostavivši ništa od svega što Jahve bijaše zapovjedio Mojsiju. ¹⁶Tako je Jošua zauzeo svu zemlju: Gorje, sav Negeb i svu zemlju Gošen, Šefelu, Arabu, Izraelsko gorje i njegove brežuljke, ¹⁷od gore Halaka, koja se diže prema Seiru, pa do Baal Gada, u ravnici libanonskoj pod gorom Hermonom; zarobio je sve njihove kraljeve, pobio ih i pogubio. ¹⁸Dugo je vremena ratovao Jošua s tim kraljevima. ¹⁹Nije bilo ni jednoga grada koji je sklopio mir s sinovima Izraelovim, osim Hivijaca, koji su živjeli u Gibeonu: sve ih zauzeše ratom. ²⁰Jahve im bijaše otvrdnuo srca te su izašli u boj protiv Izraela i pali pod "herem", kletvu bez smilovanja, da budu istrijebljeni, kako je to Jahve bio zapovjedio Mojsiju.

Uništenje Anakovaca

²¹U ono vrijeme dođe Jošua i istrijebi Anakovce iz Gorja, iz Hebrona, iz Debira, iz Anaba, iz svega gorja Judina i iz svega gorja Izraelova: predade ih "heremu", uništenju, njih i sve njihove gradove. ²²Tako ne ostade nijedan Anakovac u svoj zemlji sinova Izraelovih, osim u Gazi, u Gatu i Ašdodu. ²³Jošua zauze svu zemlju, kao što je Jahve bio rekao Mojsiju, i dade je u baštinu Izraelu podijelivši je po plemenima.

I konačno zemlja počinu od rata.

9. POPIS POBIJEĐENIH KRALJEVA

Pobijeđeni kraljevi istočno od Jordana

12 Ovo su zemaljski kraljevi što su ih pobijedili Izraelci i osvojili njihovu zemlju s onu stranu Jordana k istoku, od potoka Arnona do gore Hermona, sa svom Arabom na istoku: ²Sihon, kralj amorejski, koji je stolovao u Hešbonu; njegovo se kraljevstvo protezalo od Aroera, koji leži na rubu doline potoka Arnona, sredinom doline i polovinom Gileada pa do potoka Jaboka, gdje je graničilo s Amoncima; ³i na istoku mu bila Araba do Keneretskog mora s jedne strane i sve do Arabskog ili Slanog mora prema Bet Haješimotu; i dalje na jugu do obronaka Pisge.

⁴Međašio s njime Og, kralj bašanski, jedan od posljednjih Refaimaca; stolovao je u Aštarotu i Edreju. ⁵A vladao je gorom Hermonom i Salkom, čitavim Bašanom sve do gešurske i maakadske međe te drugom polovinom Gileada sve do granice Sihona, kralja hešbonskoga. ⁶Mojsije, sluga Jahvin, i sinovi Izraelovi sve su ih pobili i predao je Mojsije, sluga Jahvin, tu zemlju u posjed plemenu Rubenovu i Gadovu plemenu te polovini plemena Manašeova.

Evandjelje po Luki

III. ISUSOVO DJELOVANJE U GALILEJI

6 Jedne je subote prolazio kroz usjeve. Učenici su njegovi trgali klasje, trli ga rukama i jeli. ²A neki farizeji rekoše: "Zašto činite što subotom nije dopušteno?" ³Odgovori im Isus: "Zar niste čitali što učini David kad ogladnje on i njegovi pratioci? ⁴Kako uđe u Dom Božji, uze, pojede i svojim pratiocima dade prinesene kruhove kojih ne smije jesti nitko, nego samo svećenici?" ⁵I govoraše im: "Sin Čovječji gospodar je subote!"

Ozdravljenje u subotu

⁶Druge subote uđe u sinagogu i stane naučavati. Bio je ondje čovjek kome desnica bijaše usahla. ⁷Pismoznanci i farizeji vrebahu na nj da li subotom liječi kako bi našli u čemu da ga optuže. ⁸A on je znao njihove namjere pa reče čovjeku s usahlom rukom: "Ustani i stani na sredinu!" On usta i stade. ⁹A Isus im reče: "Pitam ja vas: je li subotom dopušteno činiti dobro ili činiti zlo? Život spasiti ili upropastiti?" ¹⁰Sve ih ošinu pogledom pa reče čovjeku: "Ispruži ruku!" On učini tako - i ruka mu zdrava. ¹¹A oni se, izbezumljeni, počnu dogovarati što da poduzmu protiv Isusa.

Izbor dvanaestorice

¹²Onih dana iziđe na goru da se pomoli. I provede noć moleći se Bogu. ¹³Kad se razdanilo, dozva k sebi učenike te između njih izabra dvanaesticu, koje prozva apostolima: ¹⁴Šimuna, koga prozva Petrom, i Andriju, brata njegova, i Jakova, i Ivana, i Filipa, i Bartolomeja, ¹⁵i Mateja, i Tomu, i Jakova Alfejeva, i Šimuna zvanoga Revnitelj, ¹⁶i Judu Jakovljeva, i Judu Išariotskoga, koji posta izdajica.

Stari zavjet

Jošua

Gradovi u doba osvajanja II.

Čitamo da su Izraelci zapalili tri grada: Jerihon, Aj i Ilasor. Za Hasor u Galileji postoje dokazi da je posljednji put bio razrušen u kasno brončano doba u 13. stoljeću pr. Kr. Ruševine posljednjeg kanaanskog I lasora nisu dobro sačuvane, djelomično zbog izloženosti elementarnim nepogodama i preoravanjem. No, sačuvalo se toliko da nam otkrije da je bio važan grad, iako je možda već bio izgubio svoj sjaj. Drugi gradovi istog doba vrlo su slični. Svi su bili dobro utvrđeni, iako su se u gradske zidine često ugrađivala ranija utvrđenja (ili su ona obnavljana). Gradovi na glavnim putovima, kao što je Megido, npr.. obično su bili vrlo bogati. S druge strane, relativno siromaštvo mjesta, kao što je Tel Beit Mirsim (Debir?), navelo je istraživače da usredotoče pažnju na stilove vrčarije, što je vrlo značajno za arheologiju koja se bavi komparativnom kronologijom i u vezi s Palestinom.

U Jerihonu. mjestu gdje su se mogli očekivati najočigledniji dokazi o izraelskom napadu, nije pronađeno ništa što bi govorilo o postojanju nekog grada na tom području sredinom. 13. stoljeća pr. Kr.

Snažna erozija ruševina od opeka ostavila je dosta tragova ranijih razdoblja povijesti toga grada. Zbog toga se ne može prihvatiti ni mogućnost postojanja utvrđenog grada s kraja 13. stoljeća. On je razoren u razdoblju prije Jošue. Gradske zidine za koje se jedno vrijeme mislilo da su dokaz Jošuinog napada potječu iz mnogo ranijeg razdoblja; iskopavanja otkrivaju da je grad više puta bio rušen i obnavljan prije Jošuina vremena (17 slojeva).

Aj također predstavlja problem. Iskopavanja su otkrila da je grad bio napušten od oko 2500. do 1200. god. pr. Kr.. iako je u ranijem razdoblju bio važan. Ime »Aj« znači »ruševina« i mnogi shvaćaju pripovijest o Jošui jednostavno kao pokušaj da se da objašnjenje tim ogromnim ruševinama. Ipak je moguće da je skupina Kanaanaca u borbi protiv Izraelaca iskoristila stara utvrđenja tog strateškog uporišta. Tako kratko zauzeće ostavilo bi malo, ili uopće ne bi ostavilo tragova.

Ukratko, ne moramo očekivati da ćemo pronaći obilne i sigurne tragove izraelskog osvajanja kanaanskih gradova. Izraelci ni u kom slučaju nisu jedini rušitelji. Postojali su i drugi uzroci razaranja. Napuštanje gradova mogla je prouzrokovati opća pometnja, ili su gradovi bili samo

16. tjedan, 75. dan čitanja, utorak, 14. ožujka 2017.

Jš 12,7-16,10 Lk 6, 17-36

djelomično naseljeni sve dok Izraelci nisu zaposjeli zemlju i bili spremni obrađivati je. To nisu mogli u potpunosti ostvariti dok im je prijetila opasnost od Filistcjaca i neprijatelja s druge strane Jordana. Skromni ostaci iz nekoliko poka-naanskih mjesta (rano željezno doba) svjedoče o tome.

Mnogi stručnjaci objašnjavaju Izraelovo osvajanje Obećane zemlje postupnim ulaskom pastira nomada. Neki smatraju da su ulazili polagano kao pastiri i u nekoliko plemenskih skupina jačih upada iz Egipta i to kroz nekoliko pokoljenja. Ili čak zamišljaju neki opći ustanak naroda tog kraja. Sva ova vrlo različita mišljenja povezana su s teorijama o tumačenju Petoknjžja. One pripisuju izvještaje različitim izvorima i na taj način pokušavaju ukazati na njihova različita podrijetla te govore o nepovezanim plemenskim povijestima. S tim je usko vezana i teorija da se ideja o Izraelu kao narodu oblikovala mnogo poslije »osvajanja« i da su je u rano razdoblje prenijeli kasniji pisci biblijske povijesti.

Misao o postupnom ulasku podupiru slična osvajanja i seobe naroda. Ističe se ograničenost osvojenih područja. (Suci I, na primjer, navode da su važniji kanaanski

gradovi, na glavnim cestama, bili neosvojeni ili da su u njima živjeli Izraelci zajedno s domaćim stanovništvom.) Događaji iz Jošue pripisuju se plemenskim ili kulturnim izvorima. Svrha im jc da opišu neznatne, mjesne događaje, kakvi su oni stvarno bili, ili da zabilježe pučke priče koje su se raspredale oko razrušenih gradova a stvarna se njihova povijest zaboravila (etiološka tumačenja).

Uvijek treba biti na oprezu pri dokazivanju na temelju analogije, a to svakako vrijedi u slučaju »osvajanja«. Analogije s nomadskim infiltracijama koriste se zato da bi smjestile Izrael u već poznati okvir. Međutim, svi povijesni spomenici o njemu potvrđuju da je Izrael drugačiji slučaj. Odbaciti biblijsko pripovijedanje zato što je različito od drugih znači postupati na temelju predrasuda a ne znanstveno. U najboljem slučaju takvi se pristupi trebaju smatrati tek hipotezama, a ne činjenicama.

Jošua

I. OSVAJANJE OBEĆANE ZEMLJE

II. DIOBA ZEMLJE IZMEĐU PLEMENA

Pobijedeni kraljevi zapadno od Jordana

⁷A ovo su zemaljski kraljevi što su ih pobijedili Jošua i sinovi Izraelovi s ovu stranu Jordana k zapadu, od Baal Gada u libanonskoj ravnici pa do gore Halaka, koja se diže prema Seiru, a tu je zemlju Jošua dao u baštinu plemenima Izraelovim prema njihovim dijelovima, ⁸u Gorju, u Šefeli, u Arabi i po obroncima, u Pustinji te u Negebu: zemlju hetitsku, amorejsku i kanaansku, perižansku, hivijsku i jebusejsku:

⁹jerihonski kralj, jedan;
kralj Aja kod Betela, jedan;

¹⁰jeruzalemski kralj, jedan;
hebronski kralj, jedan;

¹¹jarmutski kralj, jedan;
lakiški kralj, jedan;

¹²eglonski kralj, jedan;
gezerski kralj, jedan;

¹³debirski kralj, jedan;
gederski kralj, jedan;

¹⁴hormski kralj, jedan;
aradski kralj, jedan;

¹⁵kralj Libne, jedan;
adulamski kralj, jedan;

¹⁶makedski kralj, jedan;
betelski kralj, jedan;

¹⁷kralj Tapuaha, jedan;
heferski kralj, jedan;

¹⁸afečki kralj, jedan;
šaronski kralj, jedan;

¹⁹madonski kralj, jedan;
hasorski kralj, jedan;

²⁰šimron-meronski kralj, jedan;
ahšafski kralj, jedan;

²¹tanaački kralj, jedan;
megidski kralj, jedan;

²²kedeški kralj, jedan;
kralj Jokneama na Karmelu, jedan;

²³dorski kralj u pokrajini dorskoj, jedan;
gojski kralj u Gilgalu, jedan;

²⁴tirški kralj, jedan.

U svemu trideset i jedan kralj.

II. DIOBA ZEMLJE IZMEĐU PLEMENA

Neosvojena područja

13 Kad je Jošua ostario i odmakao u svojim godinama, reče mu Jahve: "Već si star i vremešan, a ostalo je mnogo zemlje da se osvoji. ²Evo područja što još preostaju: sve pokrajine filistejske i sva zemlja gešurska; ³od Šihora, što je pred Egiptom, sve do granice Ekrona na sjeveru, a računa se kao područje Kanaanaca; pet kneževina filistejskih: Gaza, Ašdod, Aškelon, Git i Ekron; zatim Avijci ⁴na jugu. Sva zemlja kanaanska od Are koja pripada Sidoncima, pa do Afeka i do međe amorejske; ⁵onda zemlja Giblijaca i sav Libanon prema istoku, od Baal Gada u podnožju gore Hermona do Lebo Hamata.

⁶Sve stanovnike gorja, od Libanona do Misrefota na zapadu - sve Sidonce otjerat ću ispred sinova Izraelovih. Samo razdijeli Izraelu zemlju u baštinu, kao što sam ti zapovjedio. ⁷Razdijeli, dakle, tu zemlju u baštinu među devet plemena i polovinu plemena Manašeova."

1. POPIS PLEMENA ISTOČNO OD JORDANA

Opći pregled

⁸Druga polovina plemena Manašeova, a s njome pleme Rubenovo i Gadovo, primiše svoju baštinu koju im je predao Mojsije preko Jordana, na istoku. Mojsije, sluga Jahvin, dodijelio im je ovako: ⁹od Aroera, koji se nalazi uz obalu potoka Arnona, i od grada usred doline, svu visoravan od Medebe do Dibona; ¹⁰sve gradove Sihona, kralja amorejskoga, koji je vladao u Hešbonu, sve do međe sinova Amonovih; ¹¹i Gilead, i krajinu gešursku i maakansku sa svom gorom Hermonom, i sav Bašan do Salke; ¹²a u Bašanu sve kraljevstvo Oga, koji je vladao u Aštarotu i Edreju i bio posljednji potomak Refaima. Mojsije ih je pobijedio i protjerao. ¹³Ali sinovi Izraelovi nisu protjerali Gešurce i Maakance, pa tako

Jošua

II. DIOBA ZEMLJE IZMEĐU PLEMENA

ostadoše Gešurci i Maakanci usred Izraela sve do današnjega dana. ¹⁴Samo plemenu Levijevu ne dade baštine: Jahve, Bog Izraelov, njegova je baština, kao što je rekao.

Pleme Rubenovo

¹⁵Mojsije dade plemenu sinova Rubenovih dijelove po njihovim porodicama. ¹⁶Primili su zemlju od Aroera, koji leži uz obalu potoka Arnona, i od grada koji je u sredini doline i svu visoravan kod Medebe; ¹⁷Hešbon sa svim njegovim gradovima koji leže na visoravni: Dibon, Bamot Baal, Bet Baal Meon; ¹⁸Jahas, Kedemot, Mefaat; ¹⁹Kirjatajim, Sibmu i Seret Hašahar na gori iznad doline; ²⁰Bet Peor, Ašdot Hapisgu, Bet Haješimot; ²¹sve gradove na visoravni i sve kraljevstvo Sihona, amorejskog kralja, koji je vladao u Hešbonu. Mojsije ga je pobijedio kao i knezove midjanske: Avija, Rekema, Sura, Hura, Reba, podanike Sihonove, koji su živjeli u toj zemlji; ²²i vrača Bileama, sina Beorova, ubili su sinovi Izraelovi oštricom mača s ostalim žrtvama. ²³Međa sinova Rubenovih bijaše Jordan. To je bila baština sinova Rubenovih po njihovim porodicama: gradovi i sela njihova.

Pleme Gadovo

²⁴Onda dade Mojsije plemenu Gadovu, sinovima Gadovim, dijelove po porodicama njihovim. ²⁵Primili su u posjed: Jazer i sve gradove gileadske, polovinu zemlje sinova Amonovih sve do Aroera, nasuprot Rabi, ²⁶i od Hešbona do Ramat Hamispe i Betonima, i od Mahanajima do pokrajine Lo-Debar; ²⁷a u dolini: Bet Haram, Bet Nimru, Sukot i Safon, to jest ostatak kraljevstva Sihona, kralja hešbonskoga; Jordan s obalom sve do kraja Kineretskoga mora, na istočnoj strani Jordana. ²⁸To je baština sinova Gadovih, po njihovim porodicama, gradovi i sela njihova.

Polovina plemena Manašeova

²⁹Mojsije je dao dio polovini plemena

Manašeova po njegovim porodicama. ³⁰Dobili su u posjed zemlju od Mahanajima, sav Bašan, sve kraljevstvo Oga, kralja bašanskoga, i sva Sela Jairova što su u Bašanu - šezdeset gradova. ³¹A polovina Gileada, Aštarot i Edrej, gradovi kraljevstva Ogova u Bašanu, pripali su sinovima Makira, sina Manašeova, i to polovini sinova Makirovih po njihovim porodicama.

³²Tako je Mojsije bio podijelio baštine na Moapskim poljanama, s druge strane Jordana, istočno od Jerihona. ³³Levijevu plemenu ne dade Mojsije baštine: Jahve, Bog Izraelov, njihova je baština, kao što im je sam rekao.

2. TRI VELIKA PLEMENA ZAPADNO OD JORDANA

Uvod

14 Ovo je što su dobili u baštinu sinovi Izraelovi u zemlji kanaanskoj - što su im razdijelili u baštinu svećenik Eleazar i Jošua, sin Nunov, i glavari porodica izraelskih plemena. ²Ždrijebom su razdijelili baštinu, kao što je Jahve odredio preko Mojsija, među devet plemena i polovinu desetoga plemena. ³Mojsije je odredio baštinu dvama plemenima i polovini desetog plemena s onu stranu Jordana, a levitima nije dao baštine među njima. ⁴Jer bijahu dva plemena sinova Josipovih: Manašeovo i Efrajimovo. A levitima nisu dali dijela u zemlji nego gradove za prebivanje i pašnjake za njihovu stoku i za blago njihovo. ⁵Kako je Jahve zapovjedio Mojsiju, tako su učinili sinovi Izraelovi pri diobi zemlje.

Kalebova baština

⁶Sinovi Judini pristupe k Jošui u Gilgalu, a Kaleb, sin Jefuneov, Kenižanin, reče mu: "Ti znaš što je Jahve rekao Mojsiju, čovjeku Božjem, za mene i za tebe u Kadeš Barnei. ⁷Bilo mi je četrdeset godina kad me posla Mojsije, sluga Jahvin, iz Kadeš Barnee da uhodim zemlju. I donio sam mu izvješće kako

Jošua

II. DIOBA ZEMLJE IZMEĐU PLEMENA

sam najbolje znao. ⁸Braća koja su pošla sa mnom uplašila su srce naroda, ali sam ja vršio volju Jahve, Boga svojega. ⁹I onoga se dana zakle Mojsije: 'Zemlja kojom je stupala noga tvoja pripast će tebi i sinovima tvojim u vječnu baštinu, jer si vršio volju Jahve, Boga mojega.' ¹⁰I vidiš, Jahve me sačuvao u životu, kao što je rekao. Već je prošlo četrdeset i pet godina kako je Jahve to obećao Mojsiju, dok je Izrael još išao pustinjom; sada mi je osamdeset i pet godina, ¹¹ali sam još i danas snažan kao što sam bio onoga dana kad me Mojsije poslao kao uhodu. Kao nekoć, i sada je moja snaga u meni, za borbu, da odem i da se vratim. ¹²Daj mi sada ovo gorje, koje mi je Jahve obećao onoga dana. Sam si čuo onoga dana. Ondje su Anakovci, a i gradovi su im veliki i tvrdi. Ako je Jahve sa mnom, protjerat ću ih, kako je to obećao Jahve."

¹³Tada ga Jošua blagoslovi i dade Kaleb, sinu Jefuneovu, Hebron u baštinu. ¹⁴Hebron je pripao u baštinu Kaleb, sinu Jefuneovu, Kenižaninu, sve do danas, jer je Kaleb vršio volju Jahve, Boga Izraelova. ¹⁵Hebron se prije zvao Kirjat Arba; a Arba bijaše velik čovjek među Anakovcima.

I počinu zemlja od rata.

Baština plemena Judina

15 Dio što je pripao plemenu sinova Judinih, po njihovim porodicama, bijaše prema granici edomske, na jug do Sinske pustinje, na krajnjem jugu. ²A južna im međa išla od kraja Slanoga mora od zaljeva što je na jugu; ³izlazila je onda južno od Akrabimskog uspona, pružala se preko Sina i uzlazila južno od Kadeš Barnee, prelazila Hesron, penjala se k Adari i odatle okretala prema Karkai, ⁴potom prelazila Asmon i dopirala do Potoka egipatskog i najposlije izbijala na more. To vam je južna međa. ⁵Na istoku je međa bila: Slano more do ušća Jordana. Sjeverna je međa počinjala od Slanog mora kod ušća Jordana. ⁶Odatle je međa uzlazila u Bet-Hoglu, tekla sjeverno uz Bet-

Arabu, išla gore na Kamen Bohana, sina Rubenova. ⁷Međa se zatim dizala od Akorske doline prema Debiru, okretala na sjever prema Gelilotu, koji leži naprama Adumimskom usponu, južno od Potoka; dalje je međa prolazila prema vodama En-Šemeša te izlazila kod En-Rogela. ⁸Odatle se preko doline Ben-Hinom s juga dizala k Jebusejskom obronku, to jest k Jeruzalemu. Potom se uspinjala na vrh gore koja prema zapadu gleda na dolinu Hinon i leži na sjevernom kraju doline Refaima. ⁹S vrha te gore zavijala je međa na izvor Neftoah te izlazila prema gradovima u gori Efronu da zatim okrene k Baali, to jest Kirjat Jearimu. ¹⁰Od Baale međa je okretala na zapad prema gori Seiru i onda, prolazeći sjeverno od gore Jearima, to jest Kesalona, spuštala se u Bet-Šemeš te išla k Timni. ¹¹Dalje je međa tekla k sjevernom obronku Ekrona, okretala prema Šikronu, prelazila visove Baale, pružala se do Jabneela da konačno izbije na more. ¹²Zapadna je međa Veliko more s obalom. To su bile zemlje sinova Judinih, unaokolo, po porodicama njihovim.

Kalebovci zauzimaju područje Hebrona

¹³Kaleb, sin Jefuneov, primi dio među sinovima Judinim, kako je Jahve naredio Jošui. Dao mu je Kirjat Arbu, glavni grad sinova Anakovih - Hebron. ¹⁴Kaleb protjera odatle tri sina Anakova: Šešaja, Ahimana i Talmaja, potomke Anakove. ¹⁵Odatle krenu na stanovnike Debira, koji se nekoć zvao Kirjat Sefer. ¹⁶Tada reče Kaleb: "Tko pokori i zauzme Kirjat Sefer, dat ću mu svoju kćer Aksu za ženu." ¹⁷Zauze ga Otniel, sin Kenaza, brata Kalebova; i dade mu Kaleb svoju kćer Aksu za ženu. ¹⁸Kad je prišla mužu, on je nagovori da u svoga oca zatraži polje. Ona siđe s magarca, a Kaleb je upita: "Šta hoćeš?" ¹⁹Ona odgovori: "Daj mi blagoslov! Kad si mi dao kraj u Negebu, daj mi i koji izvor vode." I on joj dade Gornje i Donje izvore.

²⁰To je bila baština plemena sinova Judinih po porodicama njihovim.

Jošua

II. DIOBA ZEMLJE IZMEĐU PLEMENA

Popis mjesta plemena Judina

²¹Međašni su gradovi plemena sinova Judinih, duž edomske međe prema jugu, bili: Kabseel, Eder, Jagur; ²²Kina, Dimona, Adada; ²³Kedeš, Hasor Jitnan; ²⁴Zif, Telem, Bealot; ²⁵Novi Hasor, Kirjat Hesron (to jest Hasor); ²⁶Amam, Šema, Molada; ²⁷Hasar Gada, Hešmon, Bet-Pelet; ²⁸Hasar Šual, Beer Šeba s pripadnim područjima; ²⁹Baala, Ijim, Esem; ³⁰Eltolad, Kesil, Horma; ³¹Siklag, Madmana, Sansana; ³²Lebaot, Šelhim, En Rimon: svega dvadeset i devet gradova s njihovim selima.

³³U Dolini: Eštaol, Sora, Ašna; ³⁴Zanoah, En Ganim, Tapuah, Haenam; ³⁵Jarmut, Adulam, Soko, Azeka; ³⁶Saarajim, Aditajim, Hagedera i Gederotajim: četrnaest gradova s njihovim selima.

³⁷Senan, Hadaša, Migdal-Gad; ³⁸Dilean, Hamispe, Jokteel; ³⁹Lakiš, Boskat, Eglon; ⁴⁰Kabon, Lahmas, Kitliš; ⁴¹Gederot, Bet-Dagon, Naama, Makeda: šesnaest gradova s njihovim selima.

⁴²Libna, Eter, Ašan; ⁴³Jiftah, Ašna, Nesib; ⁴⁴Keila, Akzib i Mareša: devet gradova s njihovim selima.

⁴⁵Ekron s naseljima i selima njegovim; ⁴⁶od Ekrona pa do Mora, sve što se nalazi pokraj Ašdoda, s njihovim selima; ⁴⁷Ašdod s naseljima i selima njegovim, Gaza s naseljima i selima njegovim do Egipatskog potoka i Velikog mora, koje je međa.

⁴⁸A u Gori: Šamir, Jatir, Soko; ⁴⁹Dana, Kirjat Sefer (to je Debir); ⁵⁰Anab, Eštemoa, Anim; ⁵¹Gošen, Holon, Gilo: jedanaest gradova s njihovim selima.

⁵²Arab, Duma, Ešeana; ⁵³Janum, Bet-Tapuah, Afeka, ⁵⁴Humta, Kirjat Arba (to jest Hebron), Sior: devet gradova s njihovim selima.

⁵⁵Maon, Karmel, Zif, Juta; ⁵⁶Jizreel, Jokdeam, Zanoah; ⁵⁷Hakajin, Gibeja, Timna: deset gradova s njihovim selima.

⁵⁸Halhul, Bet-Sur, Gedor; ⁵⁹Maarat, Bet-Anot, Eltekon: šest gradova s njihovim selima.

Tekoa, Efrata (to jest Betlehem), Peor,

Etan, Kulon, Tatam, Sores, Karem, Galim, Beter, Manah: jedanaest gradova s njihovim selima.

⁶⁰Kirjat Baal (to jest Kirjat Jearim) i Haraba: dva grada s njihovim selima.

⁶¹U pustinji: Bet Haaraba, Midin, Sekaka; ⁶²Hanibšan, Slani grad i En-Gedi: šest gradova s njihovim selima.

⁶³A Jebusejce koji su živjeli u Jeruzalemu nisu mogli protjerati sinovi Judini. Tako su ostali sa sinovima Judinim u Jeruzalemu sve do danas.

Baština plemena Efrajimova

16 Sinovima Josipovim pripao je ždrijebom posjed: od Jordana kod Jerihona, od Jerihonskih voda na istok, pa pustinjom k Betelskoj gori; ²od Betel-Luza međa se nastavljala područjem Arkijaca do Atarota. ³Potom se spuštala na zapad do jafletske međe, sve do Donjeg Bet-Horona i do Gezera, odakle je izlazila na more. ⁴To je bila baština Josipovih sinova: Manašea i Efrajima.

⁵Područje sinova Efrajimovih po njihovim porodicama bilo je ovo: međa baštine njihove prema istoku išla je od Atrot Adara pa do Gornjega Bet-Horona. ⁶Odatle se pružala do mora ... (išla na) Mikmetat na sjeveru i zavijala dalje na istok prema Taanat Šilu i prolazila s istočne strane do Janoaha. ⁷Od Janoaha spuštala se u Atarot i Naarat i onda, dotičući se Jerihona, udarala na Jordan. ⁸Od Tapuaha išla je ta međa prema zapadu do potoka Kane te izbijala na more. To je bila baština plemena sinova Efrajimovih po njihovim porodicama. ⁹A Efrajimovi su sinovi imali sve te gradove s njihovim selima i još odvojene gradove usred baštine sinova Manašeovih. ¹⁰Ali nisu uspjeli otjerati Kanaanaca koji su živjeli u Gezeru. Tako su Kanaanci ostali među sinovima Efrajimovim do danas, ali im bijaše nametnuta tlaka.

Evandjelje po Luki

III. ISUSOVO DJELOVANJE U GALILEJI

Mnoštvo hrli za Isusom

¹⁷Isus siđe s njima i zaustavi se na ravnu. I silno mnoštvo njegovih učenika i silno mnoštvo naroda iz cijele Judeje i Jeruzalema, iz primorja tirkog i sidonskog ¹⁸nagruše da ga slušaju i da ozdrave od svojih bolesti. I ozdravljali su oni koje su mučili nečisti dusi. ¹⁹Sve je to mnoštvo tražilo da ga se dotakne jer je snaga izlazila iz njega i sve ozdravljala.

Nastupna besjeda

²⁰On podigne oči prema učenicima i govoraše:

"Blago vama, siromasi:
vaše je kraljevstvo Božje!

²¹Blago vama koji sada gladujete:
vi ćete se nasititi!
Blago vama koji sada plačete:
vi ćete se smijati!

²²Blago vama kad vas zamrze ljudi
i kad vas izopće i pogrde
te izbace ime vaše kao zločinačko
zbog Sina Čovječjega!

²³Radujte se u dan onaj i poskakujte:
evo, plaća vaša velika je na nebu.
Ta jednako su činili prorocima
oci njihovi!"

²⁴"Ali jao vama, bogataši:
imate svoju utjehu!

²⁵Jao vama koji ste sada siti:
gladovat ćete!
Jao vama koji se sada smijete:
jadikovat ćete i plakati!

²⁶Jao vama kad vas svi budu hvalili!
Ta tako su činili lažnim prorocima
oci njihovi."

Ljubav prema neprijateljima

²⁷"Nego, velim vama koji slušate:

Ljubite svoje neprijatelje,
dobro činite svojim mrziteljima,

²⁸blagoslivljajte one koji vas proklinju,
molite za one koji vas zlostavljaju."

²⁹"Onomu tko te udari po jednom obrazu pruži i drugi, i onomu tko ti otima gornju haljinu ne krati ni donje. ³⁰Svakomu tko od tebe ište daji, a od onoga tko tvoje otima ne potražuj."

³¹"I kako želite da ljudi vama čine, tako činite i vi njima."

³²"Ako ljubite one koji vas ljube, kakvo li vam uzdarje? Ta i grešnici ljube ljubitelje svoje. ³³Jednako tako, ako dobro činite svojim dobročiniteljima, kakvo li vam uzdarje? I grešnici to isto čine. ³⁴Ako pozajmljujete samo onima od kojih se nadate dobiti, kakvo li vam uzdarje? I grešnici grešnicima pozajmljuju da im se jednako vrati."

³⁵"Nego, ljubite neprijatelje svoje. Činite dobro i pozajmljujte ne nadajući se odatle ničemu. I bit će vam plaća velika, i bit ćete sinovi Svevišnjega jer je on dobrotiv i prema nezahvalnicima i prema opakima."

³⁶"Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan."

16. tjedan,
76. dan čitanja, srijeda, 15. ožujka 2017.

Jš 17,1-19,39
Lk 6, 37-49

Jošua

II. DIOBA ZEMLJE IZMEĐU PLEMENA

Baština plemena Manašeova

17 Ždrijebom je dopao i dio plemenu Manašeovu, jer je Manaše bio prvenac Josipov. Makiru, prvencu Manašeovu, ocu Gileadovu - bijaše on ratnik bez premca - pripade Gilead i Bašan. ²Dobili su svoj dio i ostali sinovi Manašeovi po svojim porodicama: sinovi Abiezerovi, sinovi Helekovi, sinovi Asrielovi; sinovi Šekemovi, sinovi Heferovi i sinovi Šemidini. To su muški potomci Manašea, sina Josipova, po svojim porodicama. ³A Selofhad, sin Hefera, sina Gileada, sina Makira, sina Manašeova, nije imao sinova nego samo kćeri. Evo im imena: Mahla, Noa, Hogla, Milka i Tirsu. ⁴One dođoše pred svećenika Eleazara i pred Jošuu, sina Nunova, i pred glavare govoreći: "Jahve je zapovjedio Mojsiju da se i nama dade baština među našom braćom." I dadoše im po Jahvinoj zapovijedi baštinu među braćom njihova oca. ⁵Tako je dopalo Manašeu deset dijelova, povrh gileadske i bašanske zemlje, koje su s onu stranu Jordana. ⁶Kćeri Manašeove dobiše baštinu među njegovim sinovima, a zemlja gileadska pripala je drugim sinovima Manašeovim.

⁷Međa je Manašeova išla od Ašera do Mikmetata, koji leži nasuprot Šekemu, a zatim zavijala desno prema Jašibu na izvoru Tapuahu. ⁸Pokrajina Tapuah pripadaše Manašeu, ali sam Tapuah na međi Manašeovoj pripadaše sinovima Efrajimovim. ⁹Međa je silazila do potoka Kane. Južno od potoka bili su i ovi gradovi što su Efrajimovim sinovima pripadali između Manaševih gradova; a zemlja se Manašeova nalazila na sjeveru i izbijala na more. ¹⁰Područje s juga pripadalo je Efrajimu, na sjeveru Manašeu, a more im bi međa; na sjeveru su graničili s Ašerom, a s Jisakarom na istoku. ¹¹Manašeu pripadahu u Jisakaru i Ašeru: Bet-Šean sa svojim selima, Jibleam sa svojim selima, stanovnici Dora sa svojim selima, stanovnici En-Dora sa svojim selima, stanovnici Taanaka sa svojim selima, stanovnici Megida sa svojim

selima; dakle: tri područja. ¹²Ali Manašeovi sinovi nisu mogli osvojiti te gradove i zato su Kanaanci ostali u tom kraju. ¹³Ali kad su ojačali sinovi Izraelovi, nametnuše Kanaancima tlaku, ali ih nisu uspjeli protjerati.

Josipovi sinovi prodiru u šume

¹⁴Obrate se tada Josipovi sinovi Jošui i upitaju: "Zašto si nam dao u baštinu prema jednom ždrijebu, samo jedan dio, kad smo mnogobrojni i Jahve nas dosad blagoslivljao?" ¹⁵Jošua im odgovori: "Kad ste narod mnogobrojan, pođite u šumu i krčite ondje sebi zemlje u periškoj i refaimskoj krajini, ako vam je pretijesna gora Efrajimova." ¹⁶A sinovi Josipovi rekoše: "Gora nam ova neće biti dosta, a svi Kanaanci koji žive u ravnici imaju željezna kola, oni što su u Bet-Šeanu i selima njegovim i oni koji su u dolini jizreelskoj."

¹⁷Tada odgovori Jošua domu Josipovu, i Efrajimu i Manašeu: "Vi ste brojna narod i imate silnu snagu. Zato nećeš dobiti samo jedan ždrijeb: ¹⁸neka gora bude tvoja. Ako je šumovita, iskrči je pa će obronci biti posjed doma tvoga. Istjerat ćeš sigurno Kanaance ako i imaju željezna kola, ako i jesu jaki."

3. SEDAM OSTALIH PLEMENA

18 Sabrala se zajednica sinova Izraelovih u Šilo, i ondje razapeše Šator sastanka. Sva im se zemlja pokorila. ²Ali ostade među sinovima Izraelovim još sedam plemena koja nisu primila svoje baštine. ³Tada im reče Jošua: "Dokle ćete oklijevati da pođete i zaposjednete zemlju koju vam je dao Jahve, Bog vaših otaca? ⁴Izaberite po tri čovjeka iz svakoga plemena, a ja ću ih poslati da popišu svu zemlju za diobu. Kad se vrate k meni, ⁵razdijelit ću zemlju na sedam dijelova. Neka Juda ostane na svome području na jugu, a Josipov dom neka ostane u svome kraju na sjeveru. ⁶A vi raspišite zemlju na sedam dijelova i donesite mi amo da bacim ždrijeb za vas ovdje pred Jahvom, Bogom našim. ⁷Leviti neće imati dijela među vama jer je svećeništvo

Jošua

II. DIOBA ZEMLJE IZMEĐU PLEMENA

Jahvino njihova baština; a Gad, Ruben i polovina plemena Manašeova primili su svoju baštinu na istočnoj strani Jordana - onu koju im je dao Mojsije, sluga Jahvin."

⁸Spreme se ti ljudi na put, a Jošua zapovjedi onima koji su pošli popisati zemlju: "Idite i obiđite svu zemlju i opišite je, pa se onda vratite k meni da bacim ždrijeb ovdje pred Jahvom u Šilu." ⁹Odoše oni ljudi, prodoše zemljom i u knjigu popisaše sve gradove u sedam dijelova, pa se vratili k Jošui u tabor u Šilu. ¹⁰A Jošua baci za njih ždrijeb u Šilu pred Jahvom i ondje razdijeli Jošua zemlju sinovima Izraelovim po njihovim dijelovima plemenskim.

Pleme Benjaminovo

¹¹I pade ždrijeb na pleme sinova Benjaminovih po njihovim porodicama: utvrdi se da je njihov dio između dijela sinova Judinih i sinova Josipovih. ¹²Sjeverna im se međa protezala od Jordana te išla uza sjeverni obronak Jerihona, uspinjala se sa zapada na goru i završavala se u pustinji Bet-Avenu. ¹³Odatle je išla k Luzu, k južnom obronku Luza, to jest Betela; spuštala se zatim u Atrot-Adar, kraj brda koje je južno od Donjeg Bet-Horona. ¹⁴Međa se dalje savijala i okretala sa zapada prema jugu, od gore koja se diže nasuprot Bet-Horonu s juga, i završavala se kod Kirjat Baala, danas Kirjat Jearima, grada sinova Judinih. To je zapadna strana. ¹⁵Južna se strana počinjala od granice Kirjat Jearima, pa se pružala na zapad k vrelu Neftoahu; ¹⁶potom se spuštala međa do kraja gore koja je prema dolini Ben-Hinomu, na sjeveru refaimske nizine, silazila zatim u dolinu Hinom uz Jebusejski obronak i dosegla do izvora Rogela. ¹⁷Zatim se savijala od sjevera te izlazila na En-Šemeš i doticala Gelilot, koji se diže prema Adumimskom usponu, i silazila na Kamen Bohana, sina Rubenova. ¹⁸Prolazila je zatim obronkom sa sjeverne strane prema Bet-Haarabi i silazila do Arabe. ¹⁹Dalje je tekla međa uz obronak Bet-Hogle prema sjeveru i

završavala se na sjevernom Jeziku Slanog mora, do južnog kraja Jordana. To je južna međa. ²⁰Jordan je pak bio međa s istočne strane. To je baština sinova Benjaminovih, s njihovim međama unaokolo po porodicama njihovim.

Benjaminovi gradovi

²¹Gradovi plemena sinova Benjaminovih po porodicama njihovim jesu: Jerihon, Bet-Hogla, Emek Kesis; ²²Bet-Haaraba, Samarajim, Betel; ²³Avim, Para, Ofra; ²⁴Kefar Haamona, Ofni i Gaba: dvanaest gradova s njihovim selima.

²⁵Gibeon, Rama, Beerot; ²⁶Mispe, Kefira i Mosa; ²⁷Rekem, Jirpeel, Tarala; ²⁸Sela Haelef, Jebus (to je Jeruzalem), Gibat i Kirjat: četrnaest gradova s njihovim selima. To je baština sinova Benjaminovih po porodicama njihovim.

Baština plemena Šimunova

19 Drugi ždrijeb izađe za Šimuna, za pleme sinova Šimunovih po porodicama njihovim: njihova je baština bila usred sinova Judinih. ²Dodijeljena im je kao baština: Beer Šeba, Šeba, Molada; ³Hasar Šual, Bala, Esem; ⁴Eltolad, Betul, Horma, ⁵Siklag, Bet-Hamarkabot, Hasar Susa, ⁶Bet-Lebaot i Šaruhen: trinaest gradova i njihova sela. ⁷Ajin, Rimon, Eter i Ašan: četiri grada s njihovim selima. ⁸I sva naselja što su oko tih gradova, do Baalat Beera, Ramat Negeba. To je baština plemena sinova Šimunovih po porodicama njihovim. ⁹Baština je sinova Šimunovih bila od dijela sinova Judinih, jer dio dodijeljen sinovima Judinim bijaše za njih prevelik. Zato su sinovi Šimunovi dobili svoju baštinu usred njihova područja.

Baština plemena Zebulunova

¹⁰Treći ždrijeb izađe za sinove Zebulunove po porodicama njihovim: njihovo je područje sezalo do Sarida, ¹¹odakle im se međa na zapadu penjala do Marale, doticala Dabešet i

Jošua

II. DIOBA ZEMLJE IZMEĐU PLEMENA

dopirala do potoka koji je nasuprot Jokneamu.

¹²Od Sarida je međa okretala prema istoku, sve do međe Kislot Tabora, odakle je izlazila do Dabrata i uspinjala se do Jafije. ¹³A odatle je išla opet prema istoku, na Git Hefer i na Ita Kasin, izlazila na Rimon i vraćala se do Nee. ¹⁴Onda je okretala sa sjevera oko Hanatona i završavala se u dolini Jiftah-Elu. ¹⁵Pa Katat, Nahalal, Šimron, Jidalu i Betlehem: dvanaest gradova s njihovim selima. ¹⁶To je bila baština sinova Zebulunovih po porodicama njihovim: ti gradovi s njihovim selima.

Baština plemena Jisakarova

¹⁷Četvrti je ždrijeb izašao za Jisakara, za sinove Jisakarove po njihovim porodicama. ¹⁸A posjed im je bio: Jizreel, Hakesulot, Šunem; ¹⁹Hafarajim, Šion, Anaharat; ²⁰Harabit, Kišjon, Ebes; ²¹Remet i En-Ganim, En-Hada i Bet-Pases. ²²Potom međa dotiče Tabor, Šahasimu i Bet-Šemeš i izlazi na Jordan: šesnaest gradova s njihovim selima. ²³To je baština plemena sinova Jisakarovih po porodicama njihovim: ti gradovi s njihovim selima.

Baština plemena Ašerova

²⁴Peti ždrijeb iziđe za pleme sinova Ašerovih po njihovim porodicama. ²⁵Njihova je zemlja bila: Helkat, Hali, Beten, Akšaf, ²⁶Alamelek, Amad, Mišal. Na zapadu je međa doticala Karmel i Šihor Libnat. ²⁷Zatim je okretala prema sunčanom istoku do Bet-Dagona i doticala se Zebuluna i doline Jiftahela sa sjevera; protezala se dalje Bet-Haemekom i Neielom i dosezala slijeva Kabul, ²⁸pa Abdon, Rehob, Hamon i Kanu sve do Velikog Sidona. ²⁹Međa je tada zavijala prema Rami i do tvrdoga grada Tira te je okretala prema Hosi i izlazila na more. Obuhvaćala je Mehaleb, Akzib, ³⁰Ako, Afek i Rehob: dvadeset i dva grada s njihovim selima. ³¹To je baština plemena sinova Ašerovih po porodicama njihovim: ti gradovi i njihova sela.

Baština plemena Naftalijeva

³²Šesti ždrijeb izađe za sinove Naftalijeve po njihovim porodicama. ³³Njihova međa ide od Helefa i od Hrasta u Saananimu, od Adami Hanekeba i Jabneela do Lakuma i izbija na Jordan. ³⁴Potom međa okreće na zapad k Aznot Taboru i pruža se odande prema Hukoku; na jugu se dotiče Zebuluna, na zapadu Ašera, na istoku Jordana. ³⁵Utvrdeni gradovi bijahu Hasidim, Ser, Hamat, Rakat, Kineret; ³⁶Adama, Rama, Hasor, ³⁷Kedeš, Edrej, En-Hasor; ³⁸Jiron, Migdal-El, Horem, Bet-Anat, Bet-Šemeš: devetnaest gradova s njihovim selima. ³⁹To je baština plemena Naftalijevih sinova po porodicama njihovim: ti gradovi i njihova sela.

Evandjelje po Luki

I. KRSTITELJEVO I ISUSOVO ROĐENJE I SKROVITI ŽIVOT

Milosrđe i dobrohotnost

³⁷"Ne sudite i nećete biti suđeni. Ne osuđujte i nećete biti osuđeni. Praštajte i oprostit će vam se. ³⁸Dajite i dat će vam se: mjera dobra, nabijena, natresena, preobilna dat će se u krilo vaše jer mjerom kojom mjerite vama će se zauzvrat mjeriti."

³⁹A kaza im i prisodobu: "Može li slijepac slijepca voditi? Neće li obojica u jamu upasti? ⁴⁰Nije učenik nad učiteljem. Pa i tko je posve doučen, bit će samo kao njegov učitelj."

⁴¹"Što gledaš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svome ne opažaš? ⁴²Kako možeš kazati bratu svomu: 'Brate, de da izvadim trun koji ti je u oku', a sam u svom oku brvna ne vidiš? Licemjere! Izvadi najprije brvno iz oka svoga pa ćeš onda dobro vidjeti izvaditi trun što je u oku bratovu."

Stablo se pozna po plodovima

⁴³"Nema dobra stabla koje bi rađalo nevaljalim plodom niti stabla nevaljala koje bi rađalo dobrim plodom. ⁴⁴Ta svako se stablo po svom plodu poznaje. S trnja se ne beru smokve niti se s gloga grožđe trga."

⁴⁵"Dobar čovjek iz dobra blaga srca svojega iznosi dobro, a zao iz zla iznosi zlo. Ta iz obilja srca usta mu govore."

Djela ne samo riječi

⁴⁶"Što me zovete 'Gospodine, Gospodine!', a ne činite što zapovijedam? ⁴⁷Tko god dolazi k meni te sluša moje riječi i vrši ih, pokazat ću vam kome je sličan: ⁴⁸sličan je čovjeku koji gradi kuću pa iskopa u dubinu i postavi temelj na kamen. A kad bude poplava, nahrupi bujica na tu kuću, ali je ne može uzdrmati jer je dobro sagrađena. ⁴⁹A koji čuje i ne izvrši, sličan je čovjeku koji sagradi kuću na tlu bez temelja; nahrupi na nju bujica i umah se sruši te bude od te kuće razvalina velika."

16. tjedan,
77. dan čitanja, četvrtak, 16. ožujka 2017.

Jš 19,40-22,20
Lk 7, 1-17

Jošua

II. DIOBA ZEMLJE IZMEĐU PLEMENA

Baština plemena Danova

⁴⁰Izađe sedmi ždrijeb za pleme sinova Danovih po porodicama njihovim. ⁴¹Područje baštine njihove bilo je: Sora, Eštaol, Ir Šemeš, ⁴²Šaalabin, Ajalon, Jitla, ⁴³Elon, Timna, Ekron, ⁴⁴Elteke, Gibeton, Baalat, ⁴⁵Jehud, Bene-Berak, Gat-Rimon, ⁴⁶Me-Hajarkon i Harakon s područjem prema Jafi.

⁴⁷Ali područje sinova Danovih bilo je za njih pretijesno; zato udare Danovi sinovi na Lešem, osvoje ga i sve pobiju oštricom mača; zaposjednu grad, nastane se u njemu i Lešem prozovu Dan, po imenu Dana, oca svoga. ⁴⁸To je baština plemena sinova Danovih po porodicama njihovim: ti im gradovi i sela njihova.

⁴⁹Kada završe diobu zemlje ždrijebom i utvrde njezine međe, dadu Izraelci Jošui, sinu Nunovu, baštinu u svojoj sredini. ⁵⁰Po zapovijedi Jahvinoj dali su mu grad koji je sebi želio: Timnat-Serah u Efrajimovoj gori; on utvrdi taj grad i nastani se u njemu.

⁵¹To su baštine koje su svećenik Eleazar i Jošua, sin Nunov, i glavari izraelskih plemena podijelili ždrijebom među plemena izraelska u Šilu, pred Jahvom, na vratima Šatora sastanka. Tako je završena razdioba zemlje.

4. POVLAŠTENI GRADOVI

Gradovi-utočišta

20 Jahve reče Jošui: ²"Kaži sinovima Izraelovim i reci im: 'Odredite sebi gradove-utočišta za koje sam vam govorio preko Mojsija, ³da bi onamo mogao pobjeći ubojica koji nehotice ubije koga i da vam budu utočišta od krvnoga osvetnika. ⁴Ako ubojica utekne u koji od tih gradova, neka stane pred gradska vrata i neka starješinama toga grada iznese svoju stvar. Oni neka ga prime u svoj grad i odrede mu mjesto gdje će prebivati među njima. ⁵Ako ga krvni osvetnik progoni, ne smiju izručiti ubojicu u njegove ruke: tã nehotice je ubio svoga bližnjega, a ne iz mržnje. ⁶Ubojica neka ostane u tom gradu sve

dok ne stupi pred sud zajednice ili do smrti velikoga svećenika koji bude u ono vrijeme. Tada neka se ubojica vrati i neka ode u svoj grad i svome domu - u grad iz kojega je utekao."

⁷I posvete Kedeš u Galileji, u Naftalijevoj gori; Šekem u Efrajimovoj gori; Kirjat-Arbu, to jest Hebron, u Judinoj gori. ⁸S druge strane Jordana, istočno od Jerihona, odrede Beser u pustinji, u ravnici plemena Rubenova, i Ramot u Gileadu od plemena Gadova, i Golan u Bašanu od plemena Manašeova. ⁹To su bili gradovi određeni svim Izraelcima i došljacima koji borave među njima: ovamo je mogao uteći svaki koji nehotice drugoga ubije, a da sam ne pogine od osvetničke ruke dok ne izađe na sud, pred zajednicu.

Levitski gradovi

21 Pođoše tada glavari levitskih obitelji k svećeniku Eleazaru i Jošui, sinu Nunovu, i plemenskim glavarima Izraela.

²I rekoše im u Šilu, u zemlji kanaanskoj: "Jahve je zapovjedio preko Mojsija da nam se dadu gradovi gdje ćemo živjeti i pašnjaci oko njih za našu stoku." ³Izraelci dadoše levitima od svoje baštine, po zapovijedi Jahvinoj, ove gradove s njihovim pašnjacima. ⁴Iziđe, dakle, ždrijeb za porodice Kehatove: levitima, potomcima svećenika Arona, pripade trinaest gradova od plemena Judina, Šimunova i Benjaminova; ⁵ostalim sinovima Kehatovim pripalo je ždrijebom po porodicama deset gradova od plemena Efrajimova i Danova i od polovine plemena Manašeova. ⁶Sinovi Geršonovi dobiše po porodicama trinaest gradova od plemena Jisakarova, Ašerova i Naftalijeva i od polovine plemena Manašeova u Bašanu. ⁷Merarijevim sinovima po njihovim porodicama pripalo je dvanaest gradova od plemena Rubenova, Gadova i Zebulunova.

⁸Tako Izraelci ždrijebom dodijeliše levitima te gradove s pašnjacima, kako bijaše zapovjedio Jahve preko Mojsija.

Jošua

II. DIOBA ZEMLJE IZMEĐU PLEMENA

Gradovi sinova Kehatovih

⁹Od plemena sinova Judinih i od plemena sinova Šimunovih dodijeljeni su bili ovi gradovi koji se poimence navode: ¹⁰sinovima Aronovim u levitskim porodicama Kehatovim, jer je prvi ždrijeb bio za njih, ¹¹pripade Kirjat-Arba, glavni grad Anakovaca, to jest Hebron, u Judinoj gori, s pašnjacima unaokolo. ¹²Ali polja oko toga grada sa selima unaokolo bila su već dana u baštinu Kalebu, sinu Jefuneovu.

¹³Sinovima svećenika Arona pripade grad-utočište Hebron s pašnjacima i Libna s pašnjacima; ¹⁴Jatir s pašnjacima, Eštemoa s pašnjacima, ¹⁵Holon s pašnjacima, Debir s pašnjacima, ¹⁶Ašan s pašnjacima, Juta s pašnjacima, Bet-Šemeš s pašnjacima. Dakle, devet gradova od ona dva plemena. ¹⁷Od plemena Benjaminova: Gibeon s pašnjacima, Geba s pašnjacima, ¹⁸Anatot s pašnjacima, Almon s pašnjacima. Dakle, četiri grada. ¹⁹Tako su svećenici, sinovi Aronovi, dobili svega trinaest gradova s njihovim pašnjacima.

²⁰Ostalim levitima u porodicama sinova Kehatovih ždrijebom su pripali gradovi plemena Efrajimova. ²¹Dali su im grad-utočište Šekem s pašnjacima njegovim na Efrajimovoj gori, zatim Gezer s pašnjacima, ²²Kibsajim s pašnjacima, Bet-Horon s pašnjacima. Dakle, četiri grada. ²³Od plemena Danova dobili su: Elteku s pašnjacima i Gibeton s pašnjacima, ²⁴Ajalon s pašnjacima i Gat-Rimon s pašnjacima. Dakle, četiri grada. ²⁵Od polovine plemena Manašeova: Tanak s pašnjacima i Jibleam s pašnjacima. Dakle, dva grada. ²⁶U svemu: deset su gradova s pašnjacima dobile porodice ostalih sinova Kehatovih.

Gradovi sinova Geršonovih

²⁷Geršonovim sinovima, porodicama levitskim, dadoše od polovine plemena Manašeova grad-utočište Golan u Bašanu i Aštarot s njihovim pašnjacima. Dakle, dva grada. ²⁸Od plemena Jisakarova: Kišon s pašnjacima, Dabrat s pašnjacima, ²⁹Jarmut s pašnjacima i En-Ganim s pašnjacima. Dakle,

četiri grada. ³⁰Od plemena Ašerova: Mišal s pašnjacima, Abdon s pašnjacima, ³¹Helkat s pašnjacima i Rehob s pašnjacima. Dakle, četiri grada. ³²Od plemena Naftalijeva: grad-utočište Kedeš u Galileji s pašnjacima, Hamot Dor s pašnjacima i Kartan s pašnjacima. Dakle, tri grada. ³³Svega Geršonovih gradova po porodicama njihovim bijaše trinaest gradova s pašnjacima.

Gradovi sinova Merarijevih

³⁴Porodicama sinova Merarijevih, preostalim levitima, dali su od plemena Zebulunova: Jokneam s pašnjacima, Kartu s pašnjacima, ³⁵Rimon s pašnjacima, Nahalal s pašnjacima. Dakle, četiri grada. ³⁶S onu stranu Jordana od plemena Rubenova dadoše im grad-utočište Beser s pašnjacima na pustinjskoj visoravni, Jahas s pašnjacima, ³⁷Kedemot s pašnjacima, Mefaat s pašnjacima. Dakle, četiri grada. ³⁸Od plemena Gadova: grad-utočište Ramot u Gileadu s pašnjacima, Mahanajim s pašnjacima, ³⁹Hešbon s pašnjacima, Jazer s pašnjacima. Dakle, četiri grada. ⁴⁰U svemu bijaše dodijeljeno ždrijebom porodicama sinova Merarijevih, preostalim levitima, dvanaest gradova.

⁴¹Tako usred baštine sinova Izraelovih bijaše četrdeset i osam levitskih gradova s pašnjacima. ⁴²Svaki je taj grad imao pašnjake unaokolo. Tako je bilo sa svima spomenutim gradovima.

Svršetak diobe

⁴³Tako je Jahve predao Izraelcima svu zemlju za koju se zakleo da će je dati ocima njihovim. Primili su je u posjed i nastanili se u njoj. ⁴⁴I dade im Jahve da otpočinu u miru na svim međama, kako se bijaše zakleo njihovim ocima. Nitko im od njihovih neprijatelja ne bijaše kadar odoljeti. Sve im je njihove neprijatelje predao Jahve u ruke. ⁴⁵Od svih obećanja što ih je Jahve dao domu Izraelovu nijedno ne osta neispunjeno. Sve se ispunilo.

Jošua

III. JOŠUIN SVRŠETAK

III. JOŠUIN SVRŠETAK

1. POVRATAK PREKOJORDANSKIH PLEMENA

Otpuštanje prekojordanskih plemena

22 Tada sazove Jošua sinove Rubenove i Gadove i polovinu plemena Manašeova ²i reče im: "Izvršili ste sve što vam je Mojsije, sluga Jahvin, zapovjedio i poslušali ste me u svemu što sam vam zapovjedio. ³Niste ostavili svoje braće unatoč dugom vojevanju do današnjega dana i vršili ste vjerno zapovijedi Jahve, Boga svojega. ⁴Sada je Jahve, Bog vaš, dao mir braći vašoj, kako im bijaše obećao. Vratite se sada u svoje šatore, u zemlju koju vam je dao Mojsije, sluga Jahvin, u baštinu s onu stranu Jordana. ⁵Samo pazite da vršite zapovijedi i Zakon što vam ga dade Mojsije, sluga Jahvin: da ljubite Jahvu, Boga svojega, da uvijek idete putovima njegovim, da čuvate zapovijedi njegove, da se držite uz njega i da mu služite svim srcem i svom dušom." ⁶I blagoslovi ih Jošua i otpusti, a oni se zatim vrate u svoje šatore.

⁷Mojsije bijaše jednoj polovini plemena Manašeova dao baštinu u Bašanu; a drugoj polovini dade je Jošua usred njihove braće zapadno od Jordana. Otpuštajući ih u njihove šatore, Jošua ih blagoslovi. ⁸I reče im: "Vratite se u svoje šatore s velikim blagom i s mnogom stokom, sa srebrom, zlatom, tučem, željezom i haljinama u izobilju i podijelite plijen od neprijatelja svojih s braćom svojom."

Podizanje žrtvenika na obali Jordana

⁹Vratiše se sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manašeova; odoše od sinova Izraelovih iz Šila u zemlji kanaanskoj da krenu u zemlju gileadsku, na svoju baštinu koju su zaposjeli, kako im je zapovjedio Jahve preko Mojsija. ¹⁰Kad su stigli do jordanskog područja u zemlji kanaanskoj, podigoše sinovi Rubenovi, sinovi Gadovi i polovina plemena

Manašeova žrtvenik na Jordanu, žrtvenik velik, izdaleka se vidio. ¹¹Čuli Izraelci gdje se govori: "Evo, sinovi Rubenovi, sinovi Gadovi i polovina plemena Manašeova podigoše žrtvenik prema zemlji kanaanskoj, kod Jordana, na izraelskoj strani."

¹²Na to se skupi sva zajednica sinova Izraelovih u Šilu da pođu u boj na njih.

Priekori istočnim plemenima

¹³Izraelci sinovima Rubenovim, sinovima Gadovim i polovini plemena Manašeova u gileadsku zemlju poslaše Pinhasa, sina svećenika Eleazara, ¹⁴i s njime deset knezova, po jednoga rodovskog glavara od svakoga plemena Izraelova, a svaki je od njih bio glavar obitelji među tisućama porodica Izraelovih. ¹⁵I kad oni dođoše k sinovima Rubenovim, sinovima Gadovim i polovini plemena Manašeova u zemlju gileadsku, rekoše im: ¹⁶"Evo što veli sva zajednica Jahvina: 'Što znači nevjera koju činite protiv Jahve, Boga Izraelova? Zašto se odvržete danas od Jahve i, podigavši žrtvenik, zašto se bunite protiv Jahve?' ¹⁷Zar vam nije dosta zločina iz Peora, od kojega se nismo očistili do dana današnjega i zbog kojega je došao pomor na zajednicu Jahvinu? ¹⁸Ako se danas odvrćate od Jahve i bunite se danas protiv njega, neće li se sutra izliti njegov gnjev na svu zajednicu Izraelovu? ¹⁹Ili vam je možda zemlja vaše baštine nečista? Onda prijedite u zemlju baštine Jahvine, u kojoj je Jahvino Prebivalište, i prebivajte među nama. Ali se ne bunite protiv Jahve i ne bunite se protiv nas dižući sebi žrtvenik mimo žrtvenik Jahve, Boga našega. ²⁰Nije li se Akan, Zerahov sin, sam ogriješio o 'herem' te se oborila srdžba na svu zajednicu Izraelovu? Zar nije umro zbog krivice svoje?'"

Evandjelje po Luki

I. KRSTITELJEVO I ISUSOVO ROĐENJE I SKROVITI ŽIVOT

Vjera rimskog satnika

7 Pošto dovrši sve te svoje besjede narodu, uđe u Kafarnaum. ²Nekomu satniku bijaše bolestan sluga, samo što ne izdahnu, a bijaše mu veoma drag. ³Kad je satnik čuo za Isusa, posla k njemu starješine židovske moleći ga da dođe i ozdravi mu slugu. ⁴Kad oni dođoše Isusu, usrdno ga moljahu: "Dostojan je da mu to učiniš ⁵jer voli naš narod, i sinagogu nam je sagradio." ⁶Isus se uputi s njima. I kad bijaše već kući nadomak, posla satnik prijatelje s porukom: "Gospodine, ne muči se. Nisam dostojan da uđeš pod krov moj. ⁷Zato se i ne smatrah dostojnim doći k tebi. Nego - reci riječ da ozdravi sluga moj. ⁸Ta i ja, premda sam vlasti podređen, imam pod sobom vojnike pa rekнем jednomu: 'Idi' - i ode, drugomu: 'Dođi' - i dođe, a sluzi svomu: 'Učini to' - i učini."

⁹Čuvši to, zadivi mu se Isus pa se okrenu mnoštvu koje je išlo za njim i reče: "Kažem vam, ni u Izraelu na nađoh tolike vjere."

¹⁰Kad se oni koji su bili poslani vratiše kući, nađoše slugu zdrava.

Uskrišenje sina udovice iz Naina

¹¹Nakon toga uputi se Isus u grad zvani Nain. Pratile ga njegovi učenici i silan svijet. ¹²Kad se približi gradskim vratima, gle, upravo su iznosili mrtvacu, sina jedinca u majke, majke udovice. Pratile ju mnogo naroda iz grada. ¹³Kad je Gospodin ugleda, sažali mu se nad njom i reče joj: "Ne plači!" ¹⁴Pristupi zatim, dotače se nosila; nosioci stadoše, a on reče: "Mladiću, kažem ti, ustani!" ¹⁵I mrtvac se podiže i progovori, a on ga dade njegovoj majci. ¹⁶Sve obuze strah te slavljahu Boga govoreći: "Prorok velik usta među nama! Pohodi Bog narod svoj!" ¹⁷I proširi se taj glas o njemu po svoj Judeji i po svoj okolici.

16. tjeđan,
78. dan ćitanja, petak, 17. oŹujka 2017.

Jš 22,21-24,33
Lk 7, 18-30

Jošua

III. JOŠUIN SVRŠETAK

Opravdanje prekojordanskih plemena

²¹Tada odgovoriše sinovi Rubenovi, sinovi Gadovi i polovina plemena Manašeova govoreći plemenskim glavarima Izraelovim: ²²"Bog, Bog Jahve, Bog nad bogovima, Jahve zna i neka zna Izrael: ako je to bila pobuna ili nevjernost prema Jahvi, neka nam uskrati svoju pomoć danas; ²³ako smo podigli žrtvenik da se odvrgnemo od Jahve i da prinosimo žrtve paljenice, prinosnice i žrtve pričesnice, neka nam onda sudi Jahve! ²⁴Učinismo to od brige i skrbi i rekosmo: 'Jednoga će dana sinovi vaši reći našima: Što vam je zajedničko s Jahvom, Bogom Izraelovim? ²⁵Zar nije, sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi, postavio Jahve između vas i nas među našu - Jordan? Vi nemate dijela s Jahvom.' I tako bi sinovi vaši mogli učiniti da se sinovi naši odvrte te ne štiju Jahvu. ²⁶Zato smo rekli: 'Podignimo žrtvenik, ali ne za žrtve paljenice niti za klanice, ²⁷nego da bude svjedočanstvo između nas i vas, među potomcima našim, da želimo služiti Jahvi paljenicama, klanicama i pričesnicama. Tako da ne mognu jednom vaši sinovi reći našima: Nemate dijela s Jahvom.' ²⁸Ako bi kada tako rekli nama i potomcima našim, mogli bismo odgovoriti: 'Pogledajte slog žrtvenika Jahvina što su ga podigli oci naši ne za žrtve paljenice ni klanice, nego za svjedočanstvo između nas i vas.' ²⁹Nije nam ni na kraj pameti pomisao da se bunimo protiv Jahve i da se odvrćamo od njega dižući žrtvenik za žrtve paljenice, prinosnice i klanice, mimo žrtvenik Jahve, Boga našega, koji je pred njegovim Prebivalištem!"

Uspostavljena sloga među zavađenima

³⁰Kad svećenik Pinhas, knezovi zbora i glavari izraelskih plemena koji su bili s njim čuše riječi koje im rekoše sinovi Gadovi, sinovi Rubenovi i sinovi Manašeovi, umiriše se. ³¹Tada svećenik Pinhas, sin Eleazarov, odgovori sinovima Rubenovim, sinovima Gadovim i sinovima Manašeovim: "Spoznali smo sada da je Jahve među nama, jer mu se

niste iznevjerili: tako ste sačuvali sinove Izraelove od kazne Jahvine."

³²Svećenik Pinhas, sin Eleazarov, i knezovi odoše od sinova Rubenovih i sinova Gadovih i vratiše se iz zemlje gileadske u kanaansku k sinovima Izraelovim i kazaše im odgovor. ³³Izraelovim sinovima bijaše drag taj odgovor: hvalili su Boga i odustali su od nauma da udare na njih i da opustoše zemlju u kojoj su živjeli sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi. ³⁴Sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi nazvali su žrtvenik "Ed" - "Svjedočanstvo", jer rekoše: "To je svjedočanstvo među nama: Jahve je Bog."

2. JOŠUIN OPROŠTAJNI GOVOR

Jošua o svome djelu

23 Proteklo je mnogo dana kako je Jahve dao Izraelu da otpočine od svih neprijatelja unaokolo. I Jošua bijaše ostario, zašao u godine. ²Dozva zato Jošua sve Izraelce, starješine, glavare, suce i upravitelje njihove i reče im: "Ostario sam i odmakao u godinama. ³Vi ste bili svjedoci svega što je Jahve, Bog vaš, pred vašim očima učinio svim narodima radi vas: Jahve, Bog vaš, borio se za vas. ⁴Vidite, razdijelio sam ždrijebom u baštinu vašim plemenima sve narode koji su ostali i sve one narode koje sam istrijebio od Jordana do Velikog mora na zapadu. ⁵Jahve, Bog vaš, sam će ih goniti ispred vas i otjerat će ih ispred vas i zaposjest ćete njihovu zemlju, kao što vam je obećao Jahve, Bog vaš.

Upute za ponašanje među strancima

⁶Budite, dakle, postojani i sve čvršći u tome da čuvate i vršite sve što je napisano u Knjizi zakona Mojsijeva i da ne odstupite od toga ni desno ni lijevo. ⁷Ne miješajte se s tim narodima koji ostadoše među vama; i ne spominjite imena njihovih bogova niti se kunite njima; nemojte im služiti i ne klanajte se njima. ⁸Nego se držite Jahve, Boga svoga, kako ste činili do danas. ⁹Jahve je protjerao ispred vas

Jošua

III. JOŠUIN SVRŠETAK

velike i moćne narode i nitko se nije do danas mogao održati pred vama. ¹⁰Jedan je od vas tjerao pred sobom tisuću, jer se Jahve, Bog vaš, borio za vas, kao što vam je obećao. ¹¹Brižno pazite da ljubite Jahvu, Boga svojega, jer se radi o vašem životu.

¹²Jer ako se odmetnete i prionete uz ostatak onih naroda koji preostaše među vama i s njima se povežete tazbinom i pomiješate se s njima i oni s vama, ¹³znajte dobro da će Jahve, Bog vaš, prestati goniti te narode ispred vas; oni će vam postati zamka i mreža, bit će bič bokovima vašim i trnje očima vašim, sve dok se ne iselite iz ove dobre zemlje koju vam daje Jahve, Bog vaš. ¹⁴Evo, ja krećem danas na put kojim je svima poći. Spoznajte i priznajte svim srcem svojim i svom dušom svojom: ni jedno od svih obećanja koja vam je dao Jahve, Bog vaš, nije ostalo neispunjeno. ¹⁵I kao što vam se ispunilo svako obećanje što vam ga je dao Jahve, Bog vaš, tako će Jahve ispuniti i svaku prijetnju dok vas ne izbriše s lica ove dobre zemlje koju vam je dao Jahve, Bog vaš. ¹⁶Ako prekršite Savez koji je Jahve, Bog vaš, sklopio s vama; ako budete služili drugim bogovima i klanjali se njima, buknut će gnjev Jahvin na vas i nestat će vas ubrzo iz dobre zemlje koju vam je Jahve dao."

3. VELIKA SKUPŠTINA U ŠEKEMU

Jahvina ljubav prema Izraelu

24 Jošua potom sabra sva plemena Izraelova u Šekem; i sazva starješine Izraelove, glavare, suce i upravitelje njihove i oni stadoše pred Bogom. ²Tada reče Jošua svemu narodu:

"Ovako veli Jahve, Bog Izraelov: 'Nekoć su oci vaši, Terah, otac Abrahamov i Nahorov, živjeli s onu stranu Rijeke i služili drugim bogovima. ³Ali sam ja uzeo oca vašega Abrahama s one strane Rijeke i proveo ga kroza svu zemlju kanaansku, umnožio mu potomstvo i dao mu Izaka. ⁴Izaku dadoh Jakova i Ezava. Ezavu sam dao goru Seir u posjed. Jakov i sinovi njegovi otišli su u

Egipat. ⁵Tada sam poslao Mojsija i Arona i udario sam Egipat kaznama koje sam učinio u njemu i tada sam vas izveo. ⁶Izveo sam oce vaše iz Egipta i stigli su na more; Egipćani su progonili vaše oce bojnim kolima i konjanicima sve do Mora crvenoga. ⁷Zavapili su tada Jahvi i on je razvukao gustu maglu između njih i Egipćana i naveo ih u more koje ih je prekrilo. Vidjeli ste svojim očima što sam učinio Egipćanima; zatim ste ostali dugo vremena u pustinji. ⁸Nato sam vas uveo u zemlju Amorejaca, koji žive s onu stranu Jordana. Zaratiše s vama i ja ih dadoh u vaše ruke; uzeli ste u baštinu zemlju njihovu jer sam ih ja ispred vas uništio. ⁹Tada se digao moapski kralj Balak, sin Soporov, da ratuje s Izraelom i on pozva Bileama, sina Beorova, da vas prokune. ¹⁰Ali ja ne htjedoh poslušati Bileama: morade vas on i blagosloviti, i spasih vas iz njegove ruke. ¹¹Onda ste prešli preko Jordana i došli u Jerihon, ali su glavari Jerihona povelili rat protiv vas - kao i Amorejci, Perizani, Kanaanci, Hetiti, Girgašani, Hivijci i Jebusejci - ali sam ih ja predao u vaše ruke. ¹²Pred vama sam poslao stršljene koji su ispred vas tjerali dva kralja amorejska: nemaš što zahvaliti svome maču ni svome luku. ¹³Dao sam vam zemlju za koju se niste trudili i gradove koje niste gradili i u njima se nastaniste; i vinograde vam dadoh i maslinike koje niste sadili, a danas vas hrane.'

Izrael bira Jahvu

¹⁴I zato se sada bojte Jahve i služite mu savršeno i vjerno! Uklonite bogove kojima su služili oci vaši s onu stranu Rijeke i u Egiptu i služite Jahvi! ¹⁵Međutim, ako vam se ne sviđa služiti Jahvi, onda danas izaberite kome ćete služiti: možda bogovima kojima su služili vaši oci s onu stranu Rijeke ili bogovima Amorejaca u čijoj zemlji sada prebivate. Ja i moj dom služiti ćemo Jahvi."

¹⁶Narod odgovori: "Daleko neka je od nas da ostavimo Jahvu a služimo drugim bogovima. ¹⁷Jahve, Bog naš, izveo je nas i

Jošua

III. JOŠUIN SVRŠETAK

naše oce iz Egipta, iz doma robovanja, i on je pred našim očima učinio velika čudesa i čuvao nas cijelim putem kojim smo išli i među svim narodima kroz koje smo prolazili. ¹⁸Još više: Jahve je ispred nas protjerao sve narode i Amorejce, koji su živjeli u ovoj zemlji. I mi ćemo služiti Jahvi jer je on Bog naš."

¹⁹Tada reče Jošua narodu: "Vi ne možete služiti Jahvi, jer je on Bog sveti, Bog ljubomorni, koji ne može podnijeti vaših prijestupa ni vaših grijeha. ²⁰Ako ostavite Jahvu da biste služili tuđim bogovima, okrenut će se protiv vas i uništiti će vas, pošto vam je bio dobro činio."

²¹A narod odgovori Jošui: "Ne, mi ćemo služiti Jahvi!"

²²Na to će Jošua narodu: "Sami ste protiv sebe svjedoci da ste izabrali Jahvu da mu služite." Odgovoriše mu: "Svjedoci smo." ²³"Maknite, dakle, tuđe bogove koji su među vama i priklonite svoja srca Jahvi, Bogu Izraelovu." ²⁴Odgovori narod Jošui: "Služit ćemo Jahvi, Bogu svojem, i glas ćemo njegov slušati."

Savez u Šekemu

²⁵Tako sklopi Jošua toga dana Savez s narodom i utvrdi mu uredbu i zakon. Bilo je to u Šekemu. ²⁶Jošua upisa te riječi u Knjigu zakona Božjega. Zatim uze velik kamen i stavi ga ondje pod hrast koji bijaše u svetištu Jahvinu. ²⁷Zatim reče Jošua svemu narodu: "Gle, ovaj kamen neka nam bude svjedokom jer je čuo riječi što ih je govorio Jahve; on će biti svjedok da ne zatajite Boga svoga." ²⁸Tada Jošua otpusti narod, svakoga na njegovu baštinu.

4. DODATAK

Jošua smrt

²⁹Poslije ovih događaja umrije Jošua, sin Nunov, sluga Jahvin, u dobi od sto deset godina. ³⁰Sahraniše ga u kraju što ga je baštiniu u Timnat Serahu, u Efrajimovoj gori, sjeverno od gore Gaaša. ³¹Izrael je služio Jahvi svega vijeka Jošua i svega vijeka starješina koje su Jošuu nadživjele i vidjele sva djela što ih je Jahve učinio Izraelu.

Josipove kosti - Smrt Eleazarova

³²Kosti Josipove, koje su sinovi Izraelovi sa sobom donijeli iz Egipta, pokopali su u Šekemu, na zemljištu koje Jakov bijaše kupio od sinova Hamora, oca Šekemova, za stotinu srebrnjaka i koje je pripalo u baštinu sinova Josipovih. ³³Umrije i Eleazar, sin Aronov, i pokopaše ga u Gibej, koja je pripadala njegovu sinu Pinhasu a nalazila se u Efrajimovoj gori.

Evandjelje po Luki

I. KRSTITELJEVO I ISUSOVO ROĐENJE I SKROVITI ŽIVOT

Isusovo svjedočanstvo o Ivanu

¹⁸Sve to dojavije Ivanu njegovi učenici. On dozva dvojicu svojih učenika ¹⁹i posla ih Gospodinu da ga pitaju: "Jesi li ti Onaj koji ima doći ili drugoga da čekamo?" ²⁰Došavši k njemu, rekoše ti ljudi: "Ivan Krstitelj posla nas k tebi da pitamo: 'Jesi li ti Onaj koji ima doći ili drugoga da čekamo?'"

²¹Upravo u taj čas Isus je ozdravio mnoge od bolesti, muka i zlih duhova i mnoge je slijepo podario vidom. ²²Tada im odgovori: "Pođite i javite Ivanu što ste vidjeli i čuli: Slijepi progledaju, hromi hode, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromasima se navješćuje evandjelje. ²³I blago onom tko se ne sablazni o mene."

²⁴Kad Ivanovi glasnici odoše, poče Isus govoriti mnoštvu o Ivanu: "Što ste izašli u pustinju gledati? Trsku koju vjetar ljulja? ²⁵Ili što ste izašli vidjeti: Čovjeka u mekušaste haljine odjevena? Eno, oni u sjajnoj odjeći i raskošju po kraljevskim su dvorima. ²⁶Ili što ste izašli vidjeti? Proroka? Uistinu, kažem vam, i više nego proroka! ²⁷On je onaj o kome je pisano:

*Evo, šaljem glasnika svoga
pred licem tvojim
da pripravi put pred tobom.*

²⁸Kažem vam: među rođenima od žene nitko nije veći od Ivana. A ipak, i najmanji u kraljevstvu Božjem veći je od njega."

²⁹Sav narod koji ga je slušao, pa i carinici, uvidješe pravednost Božju: pokrstiše se Ivanovim krstom. ³⁰Naprotiv, farizeji i zakonoznanci ometoše što je Bog s njima naumio jer ne htjedoše da ih Ivan krsti.